

DECIZIE

24 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” și Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” împotriva Consiliului mun. Comrat și Primăriei mun. Comrat, terți Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni, Dmitrii Dudoglo, Ivanna Dudoglo, Dmitrii Acbaș, Elena Gherceoglo, Nicolai Rotarenco, Uliana Chircioglo, Parascovia Mihailova, Anna Rotarenco, Denis Cuibaru, Anna Novac, Natalia Mihailova, Eugenia Ceban, Ludmila Aladova, Ecaterina Costovici, Anna Cîlcic, Vera Codjebaș, Ilia Toncu, Pavel Chiriacov, Valentina Jelezoglo, Nicolai Sîrbu, Tatiana Arnaut, Elena Popova, Anatolii Mitioglo, Ecaterina Chireacova, Elena Rotarenco, Maria Stanciu, Olga Chireacova, Liubovi Mitioglo, Vera Dudoglo, Nadejda Peioglo, Vladimir Levintii, Feodor Stoianov, Valentina Codjebaș, Serghei Ceban, Alesea Acbaș, Ecaterina Cuibaru, Ecaterina Uzun, Tatiana Ceban, Serghei Rușica, Maria Cazanji, Maria Iancioglo, Feodor Romanat, Dmitrii Mihailov, Ivan Popov, Petru Novac, Petru Peev, Stepan Chireacov, Andrei Cîliciv, Mihail Gavrilov, Natalia Iurovscaia, Stepanida Jecova, Ivan Colța, Ivan Colev, Liubovi Gavrilova, Dmitrii Ianceglo, Nicolai Topal, Olga Stoianoglo, Maria Terzi, Petru Codjebaș, Parascovia Tregub, Ecaterina Arabadji, Nadejda Iazadji, Elena Știroi, Ilia Ceban, Alexandra Ceban, Elena Stoianova, Olga Acbaș, Alexandra Gavrilova, Marina Topal, Olga Bolgar, Dmitrii Cîlcic, Nicolai Novac, Maria Cîlcic, Dmitrii Aladov, Constantin Topal, Olga Stanciu, Varvara Budac, Ilia Ceban, Maria Toncu, Tatiana Sîrbu, Valentina Braghîș, Natalia Tomailî, Valentina Chireacova, Mihail Rușica, Elena Sarî, Olga Croitor, Vitalii Mihailov, Victor Gavrilov, Andrei Arabadji, Maria Arabadji, Oxana Barladean, Veaceslav Popov, Ivan Budac, Marina Cazanji, Vera Peeva, Vasiliu Vasilioglo, Tatiana Peeva, Galina Livintii, Ivan Novac, Elena Ceban, Vasilisa Deceva, Dmitrii Ștîru, Mihail Popov, Andrei Terzi, Andrei Peev, Igor Uzun, Ilia

Stoianoglo, Ecaterina Colța, Alexandru Cîlicic, Liudmila Mihailova, Liudmila Cîlicic, Galina Gavrilova, Iulia Gherceoglo, Andrei Terzi, Ilia Topal, Elena Cîlicic, Ivan Iazadji, Petru Nedecalcov, Alexandru Livintii, Anna Rușica, Dmitrii Cîlicic, Olga Coleva, Constantin Gherceoglo, Feodor Novac, Svetlana Peeva, Maxim Ceban, Gheorghii Cazanji, Stepan Tarlev, Nina Bobrișeva, Alexei Gherciu, Anna Codjebaș, Tatiana Buiuclî, Anna Guboglo, Ivan Dudoglo, Svetlana Topal, Parascovia Cazanji, Stepan Arabadji, Olga Gherceoglo, Gheorghii Ungureanu, Serghei Rotarenco, Gheorghii Iancioglo, Dmitrii Iurovschii, Svetlana Rușica, Maria Nedecalcova, Uliana Tarlev privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-au respins apelurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” și Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central,

c o n s t a ț ă :

La data de 12 august 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” (în continuare – S.R.L. „SIVRI”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Comrat și Primăriei mun. Comrat, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 și atragerea în proces în calitate de terț a Întreprinderii Mixte „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni (în continuare – Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.) (f.d.1-3, Vol.I).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta S.R.L. „SIVRI” a invocat că prin decizia Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat”, s-au admis pretențiile locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico. S-a dispus ca în termen de 30 de zile să fie demontat turnul și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF al agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat.

Totodată, reclamanta a subliniat că prin decizia nr. 13/1 din 12 iulie 2019, Consiliul mun. Comrat a anulat decizia Consiliului mun. Comrat nr. 3/82 din 27 februarie 2009, prin care a fost permis lui Dmitrii Dudoglo montarea antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF, pe propriul teren, situat în mun. Comrat, xxxxx.

Reclamanta a accentuat că la emiterea deciziei contestate, Consiliul mun. Comrat s-a condus de prevederile Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, fără a indica norma concretă.

Suplimentar, reclamanta a relatat că Consiliul mun. Comrat nu a respectat prevederile art. 7 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de decizii, conform prezentei legi.

În acest context, reclamanta a menționat că reieșind din norma de drept precitată, Consiliul mun. Comrat avea obligația să informeze și să invite Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. la ședința de examinare a cererilor lui Dmitrii

Dudoglo și plângerii locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat.

În opinia reclamantei, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. este partea interesată în procesul decizional de adoptare a deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019, or, prin decizia nominalizată se lezează interesul comercial al acesteia.

Reclamanta a notat că, problema ridicată de locuitorii mun. Comrat nu putea fi analizată fără participarea unei persoane interesate, în speță – Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., având în vedere că pct. 2 și 3 din decizia contestată, afectează direct interesele comerciale atât ale S.R.L. „SIVRI”, cât și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Subsecvent, reclamanta a menționat că pentru instalarea turnului de metal și antenei, imediat după recepționarea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 3/82 din 27 februarie 2009, în modul prevăzut de lege, în anul 2009 a fost obținut un certificat de urbanism pentru proiectare și realizat un proiect al turnului și antenei.

De asemenea, reclamanta a indicat că planul pentru amplasarea turnului și antenei pe terenul lui Dmitrii Dudoglo, a fost agreat de toate instituțiile de stat și obținut un permis de construire, iar la finalizarea tuturor lucrărilor, instalația a fost dată în exploatare. Ulterior, în vederea amplasării echipamentelor S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-au eliberat actele permise necesare, care au fost aprobate de către Primăria mun. Comrat și alte instituții.

Mai mult, reclamanta a relevat că la data de 25 iunie 2019 a fost efectuată demontarea antenei emițătorului, fapt despre care Consiliul și Primăria mun. Comrat au fost înștiințați la data de 28 iunie 2019.

În concluzie, reclamanta a învederat că în prezent, turnul și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF nu reprezintă niciun risc pentru sănătatea locuitorilor mun. Comrat și mediul înconjurător.

Reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 1 alin. (3), art. 9, 29, 46, 127 din Constituția Republicii Moldova; art. 3 alin. (2), art. 10¹ alin. (2), art. 22 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală; art. 5, 6, 7 din Legea nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional; art. 5, art. 137 alin. (1), art. 205 alin. (1) din Codul administrativ.

La data de 22 august 2019, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Comrat, terți Primăria mun. Comrat, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și S.R.L. „SIVRI”, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 (f.d.1-5, Vol.II).

La data de 11 septembrie 2019, Dmitrii Dudoglo, reprezentat de avocatul Igor Ianac a depus cerere, prin care a solicitat conexarea pentru examinare într-o singură procedură a cauzei nr.2-19131304-23-3-12082019, la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SIVRI” împotriva Consiliului mun. Comrat și Primăriei mun. Comrat, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de terț a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și anularea deciziei Consiliului mun. Comrat nr.13/1 din 12 iulie 2019, cu cauza nr.2-19137713-23-3-22082019-1, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Comrat, terți Primăria mun. Comrat, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și S.R.L. „SIVRI” privind anularea actului administrativ (f.d.64, Vol.I).

La 07 octombrie 2019, Ilia Toncu a depus cerere, prin care a solicitat atragerea sa în proces pentru a participa la examinarea prezentei cauze (f.d.158, Vol.II).

La 24 decembrie 2019, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus cerere, prin care a solicitat atragerea sa în proces în calitate de terț (f.d.78-79, Vol.I).

La 23 ianuarie 2020, Ilia Toncu a depus cerere, prin care a solicitat atragerea sa în proces pentru a participa la examinarea prezentei cauze (f.d.121, Vol.I).

La 04 martie 2020, S.R.L. „SIVRI” a depus cerere, prin care a solicitat conexarea pentru examinare într-o singură procedură a cauzei nr. 2-19131304-23-3-12082019, la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SIVRI” împotriva Consiliului mun. Comrat și Primăriei mun. Comrat, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de terț Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și anularea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019, cu cauza nr. 3r-53/2019, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Comrat, cu participarea persoanelor terțe privind anularea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 (f.d.123, Vol.III).

Prin încheierea din 05 martie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central a fost admisă cererea depusă de S.R.L. „SIVRI” și s-a conexat cauza nr. 2-19131304-23-3-12082019 cu cauza nr. 2-19137713-23-3-05032020, fiindu-le atribuit nr. 3-129/2019 (PIGD nr. 2-19131304-23-3-12082019) (f.d.202-203, Vol.II, f.d.148, Vol.III).

Prin încheierea protocolară din 15 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central a fost atrasă în proces în calitate de terț – Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. (f.d.21-verso, Vol.V).

Prin încheierea protocolară din 15 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central a fost atras în proces în calitate de terț – Dmitrii Dudoglo (f.d.22-verso, Vol.V).

Prin încheierea protocolară din 15 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central a fost atrasă în proces în calitate de terț – Ivanna Dudoglo (f.d.23, Vol.V).

Prin încheierea protocolară din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central au fost atrași în proces, în calitate de terți: Dmitrii Acbaș, Elena Gherceoglo, Nicolai Rotarenco, Uliana Chircioglo, Parascovia Mihailova, Anna Rotarenco, Denis Cuibaru, Anna Novac, Natalia Mihailova, Eugenia Ceban, Ludmila Aladova, Ecaterina Costovici, Anna Cîlcic, Vera Codjebaș, Ilia Toncu, Pavel Chiriakov, Valentina Jelezoglo, Nicolai Sîrbu, Tatiana Arnaut, Elena Popova, Anatolii Mitioglo, Ecaterina Chireacova, Elena Rotarenco, Maria Stanciu, Olga Chireacova, Liubovi Mitioglo, Vera Dudoglo, Nadejda Peioglo, Vladimir Levintii, Feodor Stoianov, Valentina Codjebaș, Serghei Ceban, Alesea Acbaș, Ecaterina Cuibaru, Ecaterina Uzun, Tatiana Ceban, Serghei Rușica, Maria Cazanji, Maria Iancioglo, Feodor Romanat, Dmitrii Mihailov, Ivan Popov, Petru Novac, Petru Peev, Stepan Chireacov, Andrei Cîliciv, Mihail Gavrilov, Natalia Iurovscaia, Stepanida Jecova, Ivan Colța, Ivan Colev, Liubovi Gavrilova, Dmitrii Ianceglo, Nicolai Topal, Olga Stoianoglo, Maria Terzi, Petru Codjebaș, Parascovia Tregub, Ecaterina Arabadji, Nadejda Iazadji, Elena Știroi, Ilia Ceban, Alexandra Ceban, Elena Stoianova, Olga Acbaș, Alexandra Gavrilova, Marina Topal, Olga Bolgar, Dmitrii Cîlcic, Nicolai Novac, Maria Cîlcic, Dmitrii Aladov, Constantin Topal, Olga Stanciu, Varvara Budac, Ilia Ceban, Maria Toncu, Tatiana Sîrbu, Valentina Braghiș, Natalia Tomailî, Valentina Chireacova, Mihail Rușica, Elena Sarî, Olga Croitor,

Vitalii Mihailov, Victor Gavrilov, Andrei Arabadji, Maria Arabadji, Oxana Barladean, Veaceslav Popov, Ivan Budac, Marina Cazanji, Vera Peeva, Vasiliu Vasilioglo, Tatiana Peeva, Galina Livintii, Ivan Novac, Elena Ceban, Vasilisa Deceva, Dmitrii Ștîru, Mihail Popov, Andrei Terzi, Andrei Peev, Igor Uzun, Ilia Stoianoglo, Ecaterina Colța, Alexandru Cîlicic, Liudmila Mihailova, Liudmila Cîlicic, Galina Gavrilova, Iulia Gherceoglo, Andrei Terzi, Ilia Topal, Elena Cîlicic, Ivan Iazadji, Petru Nedecalcov, Alexandru Livintii, Anna Rușica, Dmitrii Cîlicic, Olga Coleva, Constantin Gherceoglo, Feodor Novac, Svetlana Peeva, Maxim Ceban, Gheorghii Cazanji, Stepan Tarlev, Nina Bobrișeva, Alexei Gherciu, Anna Codjebaș, Tatiana Buiucî, Anna Guboglo, Ivan Dudoglo, Svetlana Topal, Parascovia Cazanji, Stepan Arabadji, Olga Gherceglo, Gheorghii Ungureanu, Serghei Rotarenco, Gheorghii Iancioglo, Dmitrii Iurovschii, Svetlana Rușica, Maria Nedecalcova, Uliana Tarlev (f.d.25-26, Vol.V).

Prin încheierea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central s-a declarat ca fiind inadmisibilă acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ (f.d.51, 52-54, Vol.V).

Prin hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SIVRI” s-a respins ca neîntemeiată (f.d.55, 231-243, Vol.V).

La 10 iulie 2020 S.R.L. „SIVRI” a depus recurs împotriva încheierii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, solicitând anularea încheierii primei instanțe și emiterea unei noi încheieri (f.d.217-219, Vol.V).

La 14 iulie 2020 Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, solicitând casarea încheierii instanței de fond cu remiterea cauzei în prima instanță spre rejudecare (f.d.220-223, Vol.V).

La 20 iulie 2020 Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, solicitând anularea încheierii primei instanțe și emiterea unei noi încheieri (f.d.224-229, Vol.V).

La 22 iulie 2020 S.R.L. „SIVRI” a depus apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, solicitând anularea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.230, Vol.V). Iar, la 02 octombrie 2020 S.R.L. „SIVRI” a prezentat motivarea apelului, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.31-34, Vol.VI).

La 19 octombrie 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SIVRI” (f.d.196-196/7, Vol. VI).

Prin încheierea din 23 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a declarat inadmisibil apelul depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul central (f.d.197-198, Vol.VI).

La 11 noiembrie 2020 Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii instanței de apel și declararea admisibilă a apelului depus împotriva hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Comrat pentru soluționarea apelului (f.d.1-3, Vol.VII).

Prin decizia din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., s-a anulat încheierea din 23 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat și s-a restituit cauza Curții de Apel Comrat, în același complet de judecată pentru examinarea apelului depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central (f.d. 88-96, Vol.IX).

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat s-au admis recursurile depuse de S.R.L. „SIVRI”, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., s-a anulat încheierea din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central cu remiterea cauzei în prima instanță pentru examinarea acțiunii depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Comrat, terți Primăria mun. Comrat, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și S.R.L. „SIVRI” privind anularea actului administrativ (f.d.24-32, Vol.X).

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, s-au respins apelurile depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central (f.d.34-49, Vol.X).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că decizia Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 nu lezează drepturile sau interesele legitime ale S.R.L. „SIVRI”. În acest sens, instanța de apel a subliniat că în cazul executării prescripțiilor stabilite prin decizia contestată, pot fi atinse doar drepturile și interesele legitime ale persoanelor, cărora le aparține cu drept de proprietate antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF, la caz lui Dmitrii Dudoglo și Ivanei Dudoglo, însă nicidecum drepturile și interesele legitime ale S.R.L. „SIVRI”, care este doar utilizatorul antenei nominalizate, ca și terțul Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., care se află în raporturi juridice cu proprietarii antenei – Dmitrii Dudoglo și Ivanna Dudoglo.

Instanța de apel a indicat că, luând în considerație lipsa dreptului de proprietate a S.R.L. „SIVRI” asupra antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF, se concluzionează că S.R.L. „SIVRI”, în principiu, îi lipsește dreptul de a dispune de bunul nominalizat, inclusiv de a o demonta, ceea ce a dispus Consiliul mun. Comrat prin decizia contestată.

De asemenea, instanța de apel a reliefat că reieșind din faptul, că S.R.L. „SIVRI” nu dispune de dreptul de proprietate asupra antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF și nu are dreptul de a dispune de acest bun, prin urmare, S.R.L. „SIVRI” nu poate cere anularea actului administrativ contestat.

Instanța de apel a susținut că, decizia Consiliului mun. Comrat nr.13/1 din 12 iulie 2019 contestată de către reclamantă, în principiu, nu generează anumite obligații pentru S.R.L. „SIVRI” privitor la executarea acesteia, deoarece S.R.L. „SIVRI” nu este destinatarul actului administrativ menționat.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic argumentul apelanților, precum că S.R.L. „SIVRI” este destinatarul actului administrativ nominalizat, având în vedere că în pct.2 al deciziei nr. 13/1 din 12 iulie 2019, Consiliul mun. Comrat a decis să demonteze turnul și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF al S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat. Instanța de apel a precizat că, această decizie este adresată proprietarilor antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF – lui Dmitrii Dudoglo și Ivanei Dudoglo, care la rândul său sunt obligați să demonteze echipamentul.

Instanța de apel în baza circumstanțelor menționate, a determinat ca fiind neîntemeiate și argumentele Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. în această parte.

Subsecvent, instanța de apel a catalogat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei S.R.L. „SIVRI”, potrivit căruia, fără a se expune în privința legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată a împiedicat în realizarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 20 Constituția Republicii Moldova și paragraful 1 art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, or, Judecătoria Comrat, sediul central a emis hotărârea din 27 iunie 2020 în conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ.

La 17 mai 2021, S.R.L. „SIVRI”, a depus recurs împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de anulare a deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 (f.d. 55, Vol.X). Iar, la 16 iunie 2021, S.R.L. „SIVRI” a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d.77-78, Vol.X).

În susținerea recursului, S.R.L. „SIVRI” a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și apel, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Subsecvent, recurenta a menționat că decizia Consiliului mun. Comrat nr.13/1 din 12 iulie 2019, împiedică în realizarea dreptului de proprietate, garantat de art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 19 mai 2021, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus recurs împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii depusă de S.R.L. „SIVRI” (f.d. 56-58, 62-64 Vol.X). Iar, la 24 iunie 2021, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d.80-84, Vol.X).

În motivarea recursului Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a menționat că turnul de metal amplasat pe adresa mun. Comrat, xxxxx, aparține cu drept de proprietate lui Dmitrii Dudoglo și Ivanna Dudoglo. Pe turnul nominalizat sunt amplasate atât echipamentele S.R.L. „SIVRI”, cât și echipamentele ce aparțin Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Recurenta a remarcat că, prin decizia Consiliului mun. Comrat nr.13/1 din 12 iulie 2019, s-a dispus demontarea turnului, proprietate a lui Dmitrii Dudoglo și Ivannei Dudoglo; antenei de recepție UNR-01/VHF, proprietate a S.R.L. „SIVRI” și echipamentului instalat suplimentar al proprietarului Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a precizat că S.R.L. „SIVRI”, prin acțiunea înaintată către Consiliul mun. Comrat, a revendicat un drept propriu, vătămat prin decizia nr.13/1 din 12 iulie 2019 și anume: dispunerea de către autoritatea publică a demontării antenei de recepție UNR-01/VHF, care aparține S.R.L. „SIVRI”.

La fel, recurenta a indicat că de către S.R.L. „SIVRI” în prima instanță și în instanța de apel, au fost prezentate probe ce justificată legalitatea revendicării dreptului propriu, căruia i se aduce atingere prin decizia nr.13/1 din 12 iulie 2019 a Consiliului mun. Comrat.

Recurenta consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ respingând acțiunea S.R.L. „SIVRI” ca fiind neîntemeiată, pe motiv că nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e) ale aceluiași articol.

La 25 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului mun. Comrat, Primăriei mun. Comrat, S.R.L. „SIVRI”, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., lui Ilia Toncu, Nataliei Mihailova, Valentinei Jelezoglo, lui Dmitrii Dudoglo și Ivannei Dudoglo copia recursurilor depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, acordându-le posibilitatea de a prezenta referință.

Prin referința depusă la data de 08 iulie 2021, terții Dmitrii Dudoglo și Ivanna Dudoglo au solicitat casarea deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii S.R.L. „SIVRI” (f.d. 107-109-verso, Vol.X).

Prin referința depusă la data de 19 iulie 2021, terțul Ilia Toncu a solicitat respingerea recursului depus de S.R.L. „SIVRI” cu menținerea deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 135-146, 211-218, Vol.X). Iar, la data de 23 septembrie 2021 terțul Ilia Toncu a depus supliment la referință (f.d.238-241, Vol.X).

Prin referința depusă la data de 20 iulie 2021, terțul Primăria mun. Comrat și Consiliul mun. Comrat au solicitat respingerea recursurilor depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. (f.d. 172-173, Vol.X)

Prin referința depusă la 23 iulie 2021, terțul Natalia Mihailova a solicitat respingerea recursului depus de S.R.L. „SIVRI” cu menținerea deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 181183-173, Vol.X).

Prin referința depusă la 23 iulie 2021, terțul Valentina Jelezoglo a solicitat respingerea recursurilor depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. (f.d. 187-192, Vol.X).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de S.R.L. „SIVRI” la 17 mai 2021 este în termen, or, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 22 aprilie 2021 și notificată S.R.L. „SIVRI” la 22 aprilie 2021. Totodată, se apreciază că recursul depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. la 24 mai 2021 este în termen, or, decizia instanței de apel a fost notificată Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. la 19 mai 2021.

Prin încheierea din 28 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursurile depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. au fost numite pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurențelor, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse, cu menținerea deciziei instanței de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În sensul art.219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, în anul 2009, Dmitrii Dudoglo s-a adresat cu cerere către Consiliul mun. Comrat pentru a primi certificatul de urbanism pentru montarea antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF.

La data de 26 februarie 2009, Primăria mun. Comrat a eliberat lui Dmitrii Dudoglo certificatul de urbanism pentru proiectare nr.51, potrivit căruia s-a certificat elaborarea documentației de proiect pentru montarea antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF pe terenul situat în mun. Comrat, xxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Dmitrii Dudoglo (f.d. 100, Vol.I).

Prin decizia Consiliul mun. Comrat nr. 3/82 din 27 februarie 2009, s-a permis lui Dmitrii Dudoglo montarea antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF, pe propriul teren, situat în mun. Comrat, xxxxx (f.d. 98. Vol. I).

La data de 01 august 2009 între Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., în calitate de locatar și Dmitrii Dudoglo și Ivanna Dudoglo, în calitate de locatori, a fost încheiat contractul de arendă nr. xxxxx (f.d.81-83, Vol.I).

În conformitate cu pct. 1.1. din contractul respectiv, locatorul s-a obligat să transmită locatarului în folosință și posesiune temporară un teren cu suprafața de 16 m² din terenul situat în or. Comrat, xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx.

Ulterior, Dmitrii Dudoglo a întreprins acțiuni de coordonare a planului de

amplasare a turnului-antenei pe terenul său, situat pe adresa mun. Comrat, xxxxx.

La data de 02 decembrie 2009, Primăria mun. Comrat a eliberat Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. autorizație de construire nr. 141, potrivit căreia a fost autorizată executarea lucrărilor de montare a echipamentului de telefonie mobilă GSM în or. Comrat, xxxxx, conform documentației de proiect nr. VG01/264/4/01, elaborată de S.R.L. „Venava Grup” (f.d. 150-152, Vol.I). Autorizația menționată, a fost semnată de primarul mun. Comrat, secretarul Consiliului și arhitectul-șef al raionului Comrat.

La data de 08 februarie 2010 antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF a fost dată în exploatare, fapt confirmat prin procesul-verbal de recepție finală nr. 787.

La 20 decembrie 2018, un grup de locuitori ai orașului Comrat au înregistrat la Primăria mun. Comrat un demers către Consiliul mun. Comrat, prin care au solicitat să fie examinată cererea și să fie apărute interesele locuitorilor, întru asigurarea unui mediu sănătos (f.d. 102, Vol.I).

Prin decizia Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico mun. Comrat”, s-au admis pretențiile locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico. S-a dispus ca în termen de 30 de zile să fie demontat turnul și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF al agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat. Primăria mun. Comrat a fost obligată să identifice un alt teren în extravilanul mun. Comrat, pentru strămutarea turnului demontat și să contribuie la strămutarea acestuia. A fost anulată decizia Consiliului mun. Comrat nr. 3/82 din 27 februarie 2009 (f.d. 4, Vol.I).

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Reieșind din prevederile art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În corespundere cu prevederile art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios

administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Iar, conform art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

În conformitate cu prevederile art. 109 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Potrivit prevederilor art. 112 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrativ autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

Reieșind din prevederile art. 41 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, consiliul raional este autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației raionului.

Prevederile art. 43 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, statuează că pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea stabilite la art.4 alin.(2) din Legea privind descentralizarea administrativă, consiliul raional realizează în teritoriul administrat următoarele competențe de bază: e) decide, în condițiile legii, în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al raionului; v) dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale.

Instanța de recurs reține că potrivit art. 146 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai atunci când în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție învederează că problema de interes public, care a servit drept temei pentru emiterea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat” a fost ridicată de către un grup de 143 de locuitori ai str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat.

Respectiv, instanța de recurs reține că la emiterea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat”, Consiliul mun. Comrat a acționat în scopul protecției mediului înconjurător și s-a bazat pe interesul public, care a fost periclitat prin acțiunile indirecte ale S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit normelor legale, asigurarea respectării legislației de protecție a mediului la nivel local ține de competența autorităților administrației publice ale raionului, municipiului, comunei (satului), împreună cu autoritățile locale pentru mediu și sănătate.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în problemele de interes local care preocupă o parte din populația unității administrativ-teritoriale pot fi organizate, cu această parte, diverse forme de consultări, audieri publice și convorbiri, în condițiile legii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, în cadrul sistemului de protecție instituit de Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, este de competența autorităților naționale să efectueze evaluarea inițială cu privire la existența unei probleme de interes public, care să justifice măsurile de privare de proprietate sau care constituie o ingerință în dreptul la respectarea „bunurilor”. La caz, ca și în alte domenii în care se aplică garanțiile Convenției, autoritățile naționale beneficiază, în consecință, de o marjă largă de apreciere.

În continuare, instanța de recurs reține prevederile art. 4 alin. (1) – (4) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, potrivit căruia certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului de către organele locale de arhitectură și urbanism din cadrul administrației publice locale. În lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, emitentul este obligat să elaboreze, prin intermediul serviciilor sale abilitate, o schemă de amplasare a imobilului/terenului și a rețelelor edilitare, care, fiind avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat (Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția de Mediu, organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor în comun cu serviciul de salvatori și pompieri), INCP „Urbanproiect” (pentru toate localitățile, cu excepția municipiului Chișinău), IMP „Chișinăuproiect” (pentru municipiul Chișinău), va servi drept temei pentru elaborarea și emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare. Prezentarea spre avizare a schemelor de amplasare către organele supravegherii de stat și instituțiile menționate la alin. (2) se pune în seama emitentului. Organele supravegherii de stat și instituțiile menționate la alin. (2) vor examina schemele de amplasare și vor elibera avizele respective în cel mult 5 zile lucrătoare.

În corespundere cu art. 6 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (în vigoare la data emiterii actului), certificatul de urbanism pentru proiectare va cuprinde prescripții și elemente privind: a) regimul juridic al imobilului/terenului, cu referire la: - situarea terenului în intravilan sau în extravilan; - dreptul de proprietate asupra imobilului/terenului și servituțile care îl grevează; - extrasele din documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului sau din regulamentele aferente, care instituie un regim special asupra imobilului/terenului (zone protejate, interdicții temporare sau definitive de construire, zone declarate de interes public, monumente de arhitectură etc.); - statutul de monument al imobilului sau al zonei construite în care se solicită proiectarea; b) regimul economic al imobilului/terenului, cu referire la: - folosința actuală; - reglementările fiscale specifice localității sau zonei respective; c) regimul

tehnic al imobilului/terenului, cu referire la: - echiparea cu rețele edilitare; - caracteristica geotehnică a terenului; - lucrările conexe de interes public necesare funcționării obiectului; - construcțiile sau rețelele edilitare supuse demolării sau strămutării din zona periculoasă a șantierului; d) regimul arhitectural-urbanistic, cu referire la: - destinația imobilului/terenului, stabilită prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului; - capacitatea construcției preconizate; - dimensiunile și suprafețele parcelelor; - alinierea terenului și a construcțiilor față de străzile adiacente și distanțele dintre construcții și proprietățile vecine; - înălțimea construcției; - aspectul construcției (expresivitate arhitecturală, echilibru compozițional, finisaje etc.); - circulația pietonilor și a autovehiculelor, accesele și parcajele necesare; - procentul de ocupare a terenului (P.O.T.); - coeficientul de utilizare a terenului (C.U.T.); - necesitatea prezentării spre aprobare a schiței de proiect.

Articolul 6 alin. (1)–(3) din Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, prevede că documentația de urbanism și amenajare a teritoriului include planurile de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice și regulamentele aferente acestora. Documentația de urbanism și amenajare a teritoriului se fundamentează pe studii preliminare și pe cercetări științifice și conține prevederi cu caracter director și cu caracter reglementator. Prin documentația de urbanism și amenajare a teritoriului cu caracter reglementator se stabilesc destinația terenurilor și regulile de utilizare a acestora. În temeiul ei, se eliberează certificatul de urbanism și autorizația de construire.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că la caz, prin scrisoarea nr.10/991/2021 din 27 ianuarie 2021 eliberată de Agenția de Mediu, s-a comunicat că la instituția nominalizată nu a fost prezentată schema de amplasare a turnului din metal cu înălțimea de 27m (la montarea echipamentului de telefonie mobilă) pe terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. Comrat, xxxxx; Primăria mun. Comrat, beneficiarii turnului și/sau alte persoane nu au solicitat Agenției de Mediu coordonarea sau avizarea schemei de amplasare a turnului din metal cu înălțimea de 27m (la montarea echipamentului de telefonie mobilă) pe terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. Comrat, xxxxx; În Registrului de evidență a avizelor de mediu pentru coordonarea amplasării imobilului/terenului și a rețelelor edilitare la elaborarea certificatului de urbanism pentru proiectare, lipsesc înscrieri privind înregistrarea schemei de amplasare a turnului din metal cu înălțimea de 27m (la montarea echipamentului de telefonie mobilă) pe terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. Comrat, xxxxx; Agenția de Mediu nu a coordonat schema de amplasare a turnului din metal cu înălțimea de 27m (la montarea echipamentului de telefonie mobilă) pe terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. Comrat, xxxxx; Agenția de Mediu nu a eliberat Aviz de Mediu pentru coordonarea amplasării imobilului/terenului și a rețelelor edilitare la elaborarea certificatului de urbanism pentru proiectare a turnului din metal cu înălțimea de 27m (la montarea echipamentului de telefonie mobilă) pe terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. Comrat, xxxxx.

Mai mult, s-a constatat cu certitudine că construcția turnului din metal situat în mun. Comrat, xxxxx a fost efectuată fără actele permissive, enumerate exhaustiv în Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Cu toate acestea, Dmitrii Dudoglo și S.R.L. „SIVRI” au întreprins

anumite acțiuni de legalizare a construcției, fiind obținut certificatul de urbanism pentru proiectare nr.51, însă procedura nu a fost finisată până la capăt, turnul din metal fiind construit și exploatat fără actele permise necesare.

Cu privire la actele permise, la care face referire recurenta S.R.L. „SIVRI” în cererea de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, autorizația de construire nr. 141 din 02 decembrie 2009, emisă de Primăria mun. Comrat către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a fost eliberată pentru autorizarea executării lucrărilor de montare a echipamentului de telefonie mobilă GSM în or. Comrat, xxxxx, conform documentației de proiect nr. VG01/264/4/01, elaborată de S.R.L. „Venava Grup”, pe când, prin procesul-verbal de recepție finală nr. 787 din 08 februarie 2010, a fost dată în exploatare antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF. În aceste circumstanțe, instanța de recurs reține că pentru turnul din metal, situat în mun. Comrat, xxxxx nu au fost emise acte permise necesare, drept consecință turnul nominalizat nu a fost dat în exploatare, motiv pentru care Consiliul mun. Comrat corect prin decizia nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico mun. Comrat, a dispus ca în termen de 30 de zile să fie demontat turnul și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF al agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat (f.d. 4, Vol.I).

La acest capitol, instanța de recurs consideră important de a menționa că prin decizia nominalizată supra, Primăria mun. Comrat a fost obligată să identifice un alt teren în extravilanul mun. Comrat, pentru strămutarea turnului demontat și să contribuie la strămutarea acestuia. Respectiv, în situația creată Consiliul mun. Comrat, prin decizia contestată a găsit o soluție corespunzătoare pentru toate părțile, respectând interesul superior al acestora.

În afară de aceasta, instanța de recurs reține că, prin demersul nr. ж-2979 din data de 20 decembrie 2018, locuitori ai str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat au ridicat problema protecției mediului ambiant, având în vedere că turnul de metal și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF amplasată pe acesta, se află în apropierea caselor de locuit.

Iar, prin concluzia Agenției Naționale pentru Sănătate Publică nr. 01/2140 din 29 mai 2019, în rezultatul măsurărilor efectuate, s-a stabilit un exces al nivelurilor maxime admise de intensitate a câmpului electromagnetic, distribuit de la antena de captare a emițătorului care aparține S.R.L. „SIVRI”, situată pe str. Belinski, mun. Comrat.

Instanța de recurs remarcă că, dreptul la un mediu neprimejdios din punct de vedere ecologic presupune obligația statului de a lua măsurile necesare pentru protecția mediului înconjurător, un rol important revenind elaborării, adoptării și implementării unor reglementări juridice referitoare la mediu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că reieșind din cele menționate supra, un aspect important în speța dedusă judecății este faptul că, turnul din metal și antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF ale agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat, se află în apropierea caselor de locuit (f.d.75, Vol.I).

Prin urmare, instanța de recurs constată că locuitorii str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat, au un interes deosebit în problema din speță, astfel încât înainte de efectuarea instalării în apropierea caselor de locuit a turnului din metal, antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF și a echipamentului suplimentar, Dmitrii Dudoglo, S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. urmau în mod obligatoriu să organizeze consultarea publică a cetățenilor. Or, antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF al agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat al Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., după cum s-a constatat prin concluzia menționată supra, au un impact negativ asupra sănătății locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat, ceea ce este inadmisibil și contrar legislației de protecție a mediului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că din avizele și concluziile instituțiilor abilitate în domeniul sănătății publice rezultă cu certitudine că, prin existența turnului din metal și antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF al agenției de pază S.R.L. „SIVRI” cu echipamentul suplimentar instalat al Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., se periclitează interesul public unui grup de locuitori din mun. Comrat, în special dreptul la protecția mediului înconjurător și respectarea dreptului locuitorilor la viața privată, adică, atingerile aduse mediului înconjurător prin anumite activități nocive pot afecta calitatea vieții unei persoane și, prin aceasta, îi este afectat dreptul la viața privată.

Instanța de recurs reține că, din actele cauzei rezultă că construcția compusă din turnul din metal, antena de captare a emițătorului UNR-01/VHF și echipamentul suplimentar instalat, reprezintă un obiect cu influență negativă pe viitor. Astfel, odată cu demontarea de către recurenta S.R.L. „SIVRI” a antenei de captare a emițătorului, nu încetează efectul negativ al construcției, or, turnul din metal și echipamentul suplimentar instalat al Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., în continuare reprezintă un pericol pentru locuitorii str. Belinski, mun. Comrat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, în speța dedusă judecății sunt afectate două valori esențiale, care se bucură de o protecție directă prin prisma jurisprudenței constante ale Curții Europene a Drepturilor Omului. La caz, fiind afectat dreptul de proprietate protejat de prevederile art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, invocat de reclamant și interesul public, exprimat prin dreptul la un mediu înconjurător sănătos, invocat de către pârât.

Cu titlu subsidiar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că, deși Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu conține prevederi exprese care garantează dreptul la un mediu înconjurător sănătos, totuși acest drept a fost consacrat în jurisprudența europeană, prin interpretarea extensivă a domeniului de aplicare a unor drepturi prevăzute expres de Convenție, cum ar fi dreptul la viața privată stabilit în art. 8 al Convenției.

Potrivit art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană fizică sau juridică

are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Articolul 46 alin. (5) din Constituția Republicii Moldova, prevede că dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Totodată, conform art. 127 din Constituția Republicii Moldova, statul ocrotește proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Normele citate supra recunosc posibilitatea „lipsirii de proprietate” numai pentru o cauză de utilitate publică, în condițiile stabilite de lege și de principiile generale, fără însă a prevedea expres necesitatea acordării de despăgubiri, într-o asemenea situație.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că dreptul de proprietate are un conținut complex, de drept și obligație. În acest sens, dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini, care potrivit legii, revin proprietarului, la caz, lui Dmitrii Dudoglo și Ivannei Dudoglo ca proprietari ai turnului din metal, S.R.L. „SIVRI” ca proprietar al antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. ca proprietar al echipamentul suplimentar instalat.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, orice ingerință în drepturile protejate de art. 1 din Protocolul nr. 1, trebuie să îndeplinească cerința de legalitate [cauza Vistiņš și Perepjolkins împotriva Letoniei (Marea Cameră), §95; cauza Béláné Nagy împotriva Ungariei (Marea Cameră), §112].

Totodată, CtEDO statuează că, orice ingerință din partea unei autorități publice la respectarea „bunurilor” poate fi justificată numai dacă servește unui interes public (sau general) legitim [cauza Béláné Nagy împotriva Ungariei (Marea Cameră), §113; cauza Lekić împotriva Sloveniei (Marea Cameră), §105].

Este de notat faptul că, protecția mediului este considerată ca fiind de interes public [cauza G.I.E.M. S.R.L. și alții împotriva Italiei (fond) (Marea Cameră), §295; cauza Bahia Nova S.A. împotriva Spaniei (dec.); cauza Chapman împotriva Regatului Unit (Marea Cameră), §82].

În cauza Hamer împotriva Belgiei, §79, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat că, deși niciunul dintre articolele din Convenție nu este conceput în mod specific pentru a oferi o protecție generală a mediului ca atare [cauza Kyrtatos împotriva Greciei, §52], „în societatea actuală, protecția mediului reprezintă o considerent din ce în ce mai important” și că „considerentele economice, și chiar anumite drepturi fundamentale, cum ar fi dreptul de proprietate, nu ar trebui să prevaleze în fața considerentelor legate de protecția mediului, în special atunci când statul a adoptat legislație în materie”.

Astfel, în cazul în care există o ingerință în dreptul de proprietate, aceasta urmează să fie justificată de către stat. Pentru a putea fi justificată, orice ingerință în exercitarea dreptului de proprietate trebuie să servească unui scop legitim de utilitate

publică sau unui interes general. În același timp, aceasta trebuie să fie proporțională scopului legitim urmărit, adică să se asigure un just echilibru între protecția dreptului de proprietate și interesul public.

La caz, S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., în calitate de operatori comerciali, la momentul instalării turnului, antenei de captare a emițătorului UNR-01/VHF și echipamentului suplimentar, ar fi trebuit să fie conștienți de faptul că, este probabil ca obligația impusă statului să respecte normele Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în domeniul protecției mediului înconjurător, să aibă impact și asupra activității lor.

Din motivele nominalizate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel precum că, la emiterea deciziei Consiliului mun. Comrat nr. 13/1 din 12 iulie 2019 „Privind cererile lui Dmitrii Dudoglo și plângerea locuitorilor str-lei Belinski, str. Suvorov, str. Fedico, mun. Comrat”, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, reieșind din circumstanțele de fapt constatate și în conformitate cu prevederile legale.

Astfel, având în vedere temeinicia și legalitatea deciziei contestate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurenților S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., precum că instanța de apel a pronunțat decizia cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Luând în considerare că recursurile depuse împotriva deciziei instanței de apel, se resping ca neîntemeiate, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și celelalte argumente invocate în recursuri, din motiv că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recursurile declarate sunt nejustificate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile depuse de S.R.L. „SIVRI” și Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și a menține decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” și Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „SIVRI” împotriva Consiliului mun. Comrat și Primăriei mun. Comrat, terți Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe

Acțiuni, Dmitrii Dudoglo, Ivanna Dudoglo, Dmitrii Acbaș, Elena Gherceoglo, Nicolai Rotarenco, Uliana Chircioglo, Parascovia Mihailova, Anna Rotarenco, Denis Cuibaru, Anna Novac, Natalia Mihailova, Eugenia Ceban, Ludmila Aladova, Ecaterina Costovici, Anna Cîlcic, Vera Codjebaș, Ilia Toncu, Pavel Chiriakov, Valentina Jelezoglo, Nicolai Sîrbu, Tatiana Arnaut, Elena Popova, Anatolii Mitioglo, Ecaterina Chireacova, Elena Rotarenco, Maria Stanciu, Olga Chireacova, Liubovi Mitioglo, Vera Dudoglo, Nadejda Peioglo, Vladimir Levintii, Feodor Stoianov, Valentina Codjebaș, Serghei Ceban, Alesea Acbaș, Ecaterina Cuibaru, Ecaterina Uzun, Tatiana Ceban, Serghei Rușica, Maria Cazanji, Maria Iancioglo, Feodor Romanat, Dmitrii Mihailov, Ivan Popov, Petru Novac, Petru Peev, Stepan Chireacov, Andrei Cîliciv, Mihail Gavrilov, Natalia Iurovscaia, Stepanida Jecova, Ivan Colța, Ivan Colev, Liubovi Gavrilova, Dmitrii Ianceglo, Nicolai Topal, Olga Stoianoglo, Maria Terzi, Petru Codjebaș, Parascovia Tregub, Ecaterina Arabadji, Nadejda Iazadji, Elena Știroi, Ilia Ceban, Alexandra Ceban, Elena Stoianova, Olga Acbaș, Alexandra Gavrilova, Marina Topal, Olga Bolgar, Dmitrii Cîlcic, Nicolai Novac, Maria Cîlcic, Dmitrii Aladov, Constantin Topal, Olga Stanciu, Varvara Budac, Ilia Ceban, Maria Toncu, Tatiana Sîrbu, Valentina Braghîș, Natalia Tomailî, Valentina Chireacova, Mihail Rușica, Elena Sarî, Olga Croitor, Vitalii Mihailov, Victor Gavrilov, Andrei Arabadji, Maria Arabadji, Oxana Barladean, Veaceslav Popov, Ivan Budac, Marina Cazanji, Vera Peeva, Vasilii Vasilioglo, Tatiana Peeva, Galina Livintii, Ivan Novac, Elena Ceban, Vasilisa Deceva, Dmitrii Ștîru, Mihail Popov, Andrei Terzi, Andrei Peev, Igor Uzun, Ilia Stoianoglo, Ecaterina Colța, Alexandru Cîlcic, Liudmila Mihailova, Liudmila Cîlcic, Galina Gavrilova, Iulia Gherceoglo, Andrei Terzi, Ilia Topal, Elena Cîlcic, Ivan Iazadji, Petru Nedevalcov, Alexandru Livintii, Anna Rușica, Dmitrii Cîlcic, Olga Coleva, Constantin Gherceoglo, Feodor Novac, Svetlana Peeva, Maxim Ceban, Gheorghii Cazanji, Stepan Tarlev, Nina Bobrișeva, Alexei Gherciu, Anna Codjebaș, Tatiana Buiucî, Anna Guboglo, Ivan Dudoglo, Svetlana Topal, Parascovia Cazanji, Stepan Arabadji, Olga Gherceoglo, Gheorghii Ungureanu, Serghei Rotarenco, Gheorghii Iancioglo, Dmitrii Iurovschii, Svetlana Rușica, Maria Nedevalcova, Uliana Tarlev privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nina Vascan